

RĂZBOIUL COGNITIV AL CHINEI PENTRU RECÂȘTIGAREA PAȘNICĂ A TAIWANULUI

Dr. drd. Alida Monica Doriana BARBU

*Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie,
Școala Doctorală de Relații Internaționale și Studii de Securitate, Cluj-Napoca
DOI: 10.55535/GMR.2025.1.08*

Cognitive warfare – controlling the behaviours and mental states of others by manipulating environmental stimuli – is becoming an increasingly common topic of interest in the global security landscape. China's cognitive war on Taiwan, following the exploitation of Taiwan's vulnerabilities and the capitalization on conflicting ones, leaves Taipei with a finite number of cognitive interventions.

Neuro-strike, a weapon in the arsenal of the People's Liberation Army, falls within the realm of intelligent warfare or Chinese algorithmic cognitive warfare. Alongside scalar weapons that use longitudinal electromagnetic energy, they have the ability to disrupt the brain functions of opponents and alter their opinions in the direction pursued by the People's Republic of China.

Keywords: Chinese cognitive warfare; intelligent warfare; algorithmic cognitive warfare; scalar weapons; Neuro-strike;

INTRODUCERE

Războiul cognitiv reprezintă o reală amenințare pentru democrații, prin eludarea libertății de exprimare și propagarea dezinformării. Dacă războiul informațional este alcătuit din războiul electronic, războiul de comandă și control, războiul psihologic ce folosește manipularea, războiul bazat pe informații, războiul informațional economic, războiul cu hackeri și războiul cibernetic (Libicki, 1995), elementul cognitiv este esențial în spațiul informațional și cibernetic (Hung, Hung, 2022). Relațiile publice, propaganda și diplomația publică au fost și ele utilizate, de-a lungul timpului, pentru a manipula cunoașterea. Războiul informațional vizează controlul fluxului de informații prin rețele sociale către factori de decizie umani, influențându-i emoțional și epistemic. Războiul cognitiv urmărește să controleze reacțiile indivizilor și ale grupurilor la informațiile prezentate, manipulând stimulii de mediu în vederea inducerii stărilor mentale și a comportamentelor dorite atât inamicilor, cât și aliaților.

Războiul cibernetic poate ataca infrastructurile critice, propaga dezinformarea sau accesa și prelua informațiile inamicului prin atacuri distribuite de refuzare a serviciului. Mai mult decât războiul informațional, războiul cognitiv are ambiția de a depăși controlul tehnicilor de comunicare în masă, efectuând ingerințe asupra creierului și accesând resursele neurologice. Sunt urmărite fluxul de informații, schimbarea comportamentelor prin manipulare și constrângere pentru a deforma percepțiile inamicilor, integrând și războiul economic, diplomația și operațiile militare specifice războiului hibrid. Deși războiul informațional, războiul cibernetic, războiul cognitiv și războiul hibrid conțin toate operații de influență cu efect asupra cunoașterii umane (vezi figura 1), numai războiul cognitiv țintește controlul creierului prin intermediul armelor asigurate de neuroștiințe (Ib.)

*Războiul
informațional
vizează controlul
fluxului de
informații prin
rețele sociale
către factori de
decizie umani,
influențându-i
emoțional
și epistemic.
Războiul cognitiv
urmărește să
controleze
reacțiile
indivizilor și
ale grupurilor
la informațiile
prezentate,
manipulând
stimulii de mediu
în vederea
inducerii stărilor
mentale și a
comporta-
mentelor dorite
atât inamicilor,
cât și aliaților.*

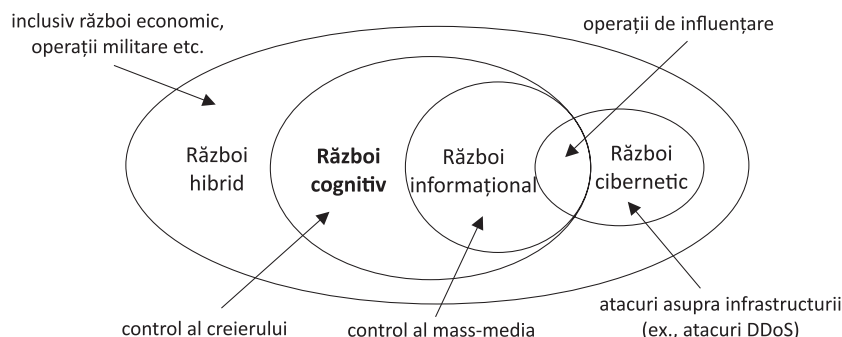

Figura 1: Relația dintre războiul cognitiv, războiul hibrid, cel informațional și cibernetic (Ib.)

Scopul acestui articol îl constituie popularizarea unor concepte mai puțin abordate în literatura de specialitate, precum: războiul inteligentizat sau războiul cognitiv algoritmic; Neurostrike, arma dezvoltată de către China, destinată controlului cerebral pe baza energiei direcționate cu fascicule electromagnetice sau microunde; capacitatea stealth și capacitatea de a trece prin materie și prin orice mediu a armelor scalare, o altă tipologie de arme noncinetice care propagă unde longitudinale electromagnetice sau unde de energie zero; în ultima parte a cercetării, vom aborda metoda studiului de caz, având ca subiect războiul cognitiv purtat de Republica Populară Chineză (RPC) împotriva Taiwan-ului.

Obiectivele articolului constau în prezentarea unor noțiuni recent apărute și în aducerea la cunoștința publicului a stadiului actual al tehnologiei militare chinezești și a modului de ducere a războiului cognitiv de către RPC. Metoda de cercetare este cea calitativă, analiza bazată pe literatura de specialitate privind cele mai noi dezvoltări ale tehnologiei, necesară purtării războiului în secolul XXI. Studiul de caz s-a centrat pe o zonă de maxim interes, și anume Taiwan, ca urmare a poziției sale geostrategice între Marea Chinei de Est și Marea Chinei de Sud (strâmtoarea Taiwan, cale navigabilă internațională, importantă în transportul mărfurilor la nivel mondial), datorită industriei chip-urilor și semiconductorilor (firmele taiwaneze TSMC și United Microelectronics Corporation/UMC sunt cele mai mari producătoare de cipuri din lume) și, nu în ultimul rând, datorită ambițiilor de reîntregire ale Chinei cu Taiwan, declarat pământ chinezesc prin politica „One country, two systems”.

INTELENTIZAREA RĂZBOIULUI – RĂZBOIUL COGNITIV ALGORITMIC

Încă din anul 2019, Cartea albă a apărării a Republicii Populare Chineze a subliniat emergența războiului inteligent și necesitatea trecerii de la forța mecanizată la cea informațională prin capacitățile de rețea inteligente (5G, Cloud Computing, Big Data) și prin armele inteligente (sisteme de arme activate de inteligența artificială/IA). Republica Populară Chineză adaugă domeniul cognitiv ca viitor domeniu de luptă, alături de cel maritim, terestru, spațial, aerian, cibernetic și electromagnetic; de asemenea, alături dimensiunea cognitivă celorlalte dimensiuni ale războiului, și anume dimensiunea fizică și cea informațională (Center for Joint Warfare Studies, 2022).

Intelligentizarea războiului se referă la modificarea și dominarea câmpului de luptă de către inteligența artificială și de către tehnologiile emergente și disruptive, precum robotizarea și neuroaugmentarea. Interfețele creier-mașină, dispozitivele atașabile, exoscheletele, gadgeturile implantate în corpurile umane vor îmbunătăți războiul inteligentizat, concept militar introdus de Partidul Comunist Chinez în 2019 pentru a defini înlocuirea războiului purtat exclusiv de ființe umane împotriva altor ființe umane cu războiul purtat de roboți/mașini împotriva oamenilor sau războiul dintre mașini/roboți (Gadzala Tirziu, 2024). Cele patru trăsături definitorii ale războiului inteligent sunt: *războiul cognitiv, folosirea tacticilor de roi, capacitățile îmbunătățite de procesare a informațiilor și luarea rapidă a deciziilor* (Ib.), folosite pentru atingerea unui prim obiectiv – aducerea Taiwanului sub controlul Republicii Populare Chineze fără a recurge la un conflict convențional. În caz de reușită, ar putea urma atingerea altor obiective mai ambițioase, precum hegemonia mondială.

Deși partidul nu a dat o definiție oficială a războiului inteligentizat, strategii militare chineze l-au prezentat drept „*război integrat purtat pe uscat, mare, aer, spațiu, arene electromagnetice, cibernetice și cognitive, folosind arme și echipamente inteligente și asociate acestora, metode de operare, susținute de sistemul informațional IoMT (Internet of Military Things)*”. (Ib.) Operaționalizarea acestui concept ar putea îmbina intimidarea militară cu războiul informațional. Strategul chinez Pang Hong Liang a propus infiltrarea sistemelor avansate fără pilot, asemănătoare unor animale mici, în spațiile președinților

Intelligentizarea războiului se referă la modificarea și dominarea câmpului de luptă de către inteligența artificială și de către tehnologiile emergente și disruptive, precum robotizarea și neuroaugmentarea.

Deși războiul informațional, războiul cibernetic, războiul cognitiv și războiul hibrid conțin toate operații de influență cu efect asupra cunoașterii umane, numai războiul cognitiv țintește controlul creierului prin intermediul armelor asigurate de neuroștiințe.

Gândurile, informațiile și convingerile fiecărui individ stau la baza deciziilor pe care le ia și au puterea de a modifica rezultatul bătăliei. Din acest motiv, după invazia Ucrainei de către Federația Rusă, în 2022, strategii Armatei Populare de Eliberare și liderii din domeniul securității naționale chineze au actualizat războiul cognitiv, introducând termenul de „război cognitiv algoritmic”.

sau comandanților adversari (despre care s-ar fi cules în prealabil informații personale detaliate), pentru a-i intimida sau anihila. Beijingul deține deja datele personale a 21,5 milioane de cetățeni americani de la Oficiul de Management al Personalului din SUA, precum și date sensibile despre 100.000 de ofițeri ai Marinei SUA (Ib.). Prin datele a mii de oficiali europeni, au fost influențate discuțiile despre legăturile Europa-China (Ib.) Dacă datele din Sudul Global sunt mai puțin accesibile, volume asemănătoare de informații personale pot să fi fost adunate, luând în considerare *modus operandi* chinez. Revista lunară a Institutului Naval al SUA, *Proceedings*, a publicat un scenariu – „Războiul din 2026” –, arătând că Marina SUA va fi depășită din punct de vedere cognitiv, întrucât mii de marinari americani ce folosesc TikTok, o aplicație social media aflată sub influența Chinei, ar putea fi manipulați până la a refuza să lupte (Ib.)

Gândurile, informațiile și convingerile fiecărui individ stau la baza deciziilor pe care le ia și au puterea de a modifica rezultatul bătăliei. Din acest motiv, după invazia Ucrainei de către Federația Rusă, în 2022, strategii Armatei Populare de Eliberare (PLA) și liderii din domeniul securității naționale chineze au actualizat războiul cognitiv, introducând termenul de „război cognitiv algoritmic”, prin care algoritmi de inteligență artificială influențează indivizii la diverse niveluri, vizând inimile și mințile inamicilor (Lange, 2024).

Prin cantitățile enorme de date biometrice (fie furate, fie cumpărate de la furnizorii de date) cu care sunt hrăniți algoritmi pentru a monitoriza și a exploata relațiile, starea mentală și preferințele indivizilor, se poate livra conținutul exact, capabil de influențare a persoanelor urmărite la un moment dat. Multe operații chinezești de influențare nu au avut rezultatul scontat, căci conținutul ideologic nu rezonază cu publicul larg, ci mai mult cu conținuturile legate de viața cotidiană a alegătorilor, precum cel lansat în timpul alegerilor din Taiwan, din ianuarie 2024, sau cele dezbinătoare cu presupuși utilizatori ce polemizează pe teme politice, precum serviciile de securitate de stat chineze, pretinzându-se utilizatori americani discutând în contradictoriu pe diverse subiecte politice într-un videoclip de pe TikTok urmărit de peste 1,5 milioane de ori (Ib.)

Operatorii pot evalua rezultatul și eficacitatea operațiunii prin colectarea datelor și crearea conținutului. Algoritmul de recomandare

a rețelelor sociale în sine asigură că acel conținut dorit ajunge la publicul țintă la momentul urmărit. Preocupările legate de riscurile de securitate cibernetică ale aplicațiilor de social media din China, cum ar fi TikTok, au dus la interzicerea TikTok în SUA, în unele țări din Europa și Asia, ByteDance aflându-se în strânsă legătură cu guvernul chinez. NATO și Comisia Europeană au interzis membrilor și angajaților să folosească TikTok pe telefoanele de serviciu (Navlakha, 2024).

Cunoașterea umană este epicentrul războiului viitor, căci, prin interferența directă sau controlul subconștient al minții adversarului, s-ar putea provoca o stare de confuzie, leziuni mentale sau halucinații, ce ar determina inamicii să se predea sau să accepte cererile Beijingului fără negocieri sau luptă. Arme redutabile sunt construite sau sunt deja în uz în vederea dominării cognitive totale, arme între care Neurostrike deține un loc privilegiat.

NEUROSTRIKE

Armata Populară de Eliberare are în vedere fabricarea armelor de înaltă tehnologie pentru perturbarea funcțiilor creierului oponentilor și schimbarea opiniilor conducătorilor străini sau a altor populații, pentru a servi intereselor sale. Armele de atac sau de control cerebral utilizează microunde sau energie direcționată cu fascicule electromagnetice (Barbu, 2024), clasând Partidul Comunist Chinez (PCC) și Armata Populară de Eliberare în topul liderilor mondiali prin Programul Neurostrike. În decembrie 2021, Departamentul de Comerț al SUA a impus sancțiuni Academiei de Științe Medicale Militare din China și altor 11 entități conexe presupuse a folosi arme de control al creierului (Gertz, 2023).

Neurostrike, bazat pe tehnologie noncINETICĂ, afectează funcțiile cognitive, reduce conștientizarea și poate provoca leziuni neurologice. Republica Populară Chineză așază războiul psihologic și atacul neurologic la temelia strategiei sale de război asimetric împotriva Statelor Unite și aliaților lor din zona indo-pacifică, graniței chino-indiene, Taiwanului, Mării Chinei de Sud și de Est (Ib.).

Nu doar armele electromagnetice sau cu microunde formează spectrul neurostrike-ului, ci și interfețele om-computer pentru a controla populații și arme capabile de inducere a daunelor cognitive, toate conlucrând la atingerea dezideratului lui Xi Jinping de a implementa

GÂNDIREA
MILITARĂ
ROMÂNEASCĂ

Neurostrike, bazat pe tehnologie noncINETICĂ, afectează funcțiile cognitive, reduce conștientizarea și poate provoca leziuni neurologice. Republica Populară Chineză așază războiul psihologic și atacul neurologic la temelia strategiei sale de război asimetric împotriva Statelor Unite și aliaților lor din zona indo-pacifică, graniței chino-indiene, Taiwanului, Mării Chinei de Sud și de Est.

Forța de Sprijin Strategic, o unitate specială a armatei chineze creată în 2015 și însărcinată cu desfășurarea războiului cerebral, a fost desființată în 2024 de președintele Xi Jinping pentru a integra capacitățile de război psihologic cibernetic, spațial, electronic ale Armatei Populare de Eliberare.

o nouă ordine mondială. Armata americană preconizează un asalt militar chinez asupra Taiwanului până în 2027, asalt în care armele de război cerebral ar fi folosite pe termen scurt, făcând parte din strategia militară a Chinei *anti-access/area denial* pentru Indo-Pacific (lb.).

Un alt scenariu este reprezentat de imunizarea trupelor PLA la o tulpină bacteriană propagată asupra forțelor inamice pentru a elimina rezistența, urmată de lovituri neurologice care provoacă frică sau incoerență cognitivă conducătoare la inacțiune, precum operațiunea americană *Wandering Souls* din Războiul din Vietnam. În cadrul acestei operațiuni de propagandă și de război psihologic, s-a urmărit determinarea dezertării soldaților Viêt Cộng. Casetele cu înregistrări de muzică funerară budistă, voci modificate, simulând pe cele ale prietenilor de arme decedați, care nu își pot găsi liniștea în urma neefectuării ritualurilor de înmormântare, bântuind ca fantome ce îi indeamnă să plece acasă pentru a nu fi uciși, au fost difuzate de la elicopterele americane în timpul nopții, pentru a priva de somn soldații Viet Cong (Humphrey, 2023).

Forța de Sprijin Strategic, o unitate specială a armatei chineze creată în 2015 și însărcinată cu desfășurarea războiului cerebral, a fost desființată în 2024 de președintele Xi Jinping pentru a integra capacitățile de război psihologic cibernetic, spațial, electronic ale Armatei Populare de Eliberare. În locul Forței de Sprijin Strategic, președintele Xi a inaugurat Forța de Sprijin Informațional pentru a aplica, în mod coordonat, sistemul informațional în rețea, fapt ce i-ar crește șansele de a câștiga în războiul modern. Forța de Sprijin Strategic a fost împărțită în trei unități: Forța aerospațială, Forța de sprijin informațional și Forța pentru spațiul cibernetic, ce vor răspunde direct în fața Comisiei militare centrale, condusă de Xi (Marinescu, 2024).

Pentru a contracara războiul cognitiv, este nevoie de reglementarea etică a neuroștiinței militare, inovații tehnologice capabile a detecta deep fake-urile și soluții geopolitice pentru o guvernare mai bună. Într-o abordare neuroștiințifică a securității naționale, factorii psihologici (disonanța cognitivă, asimilarea, disponibilitatea euristică în formarea credințelor) și factorii de mediu (efectele liberalismului și ale rețelelor sociale în contextul globalizării) pot crește prejudiciul războiului cognitiv (Hung, Hung). Publicului i se recomandă precauție în privința informațiilor citite și reglementarea gigantilor tehnologiei.

ARMELE SCALARE

Armele scalare fac parte tot din sfera armelor electromagnetice, cu diferența că sunt longitudinale, nu transversale sau cu microunde, precum cele ce formează spectrul Neurostrike. Undele scalare sau undele Tesla/unde de energie zero diferă de undele electromagnetice transversale convenționale (undele radio, microundele și lumina vizibilă), întrucât nu oscilează sinusoidal, ci rămân într-o formă fixă de val staționar.

Armele nonletale ce folosesc tehnologia undelor scalare pot incapacita inamicii, cu sau fără vătămări de lungă durată. Dacă un avantaj rezidă în posibilitatea selectării numărului atât al victimelor, cât și al daunelor colaterale, perturbarea funcțiilor neuronale, alături de invalidarea echipamentelor electronice, ridică o mare problemă.

În timp ce undele electromagnetice convenționale nu reușesc să penetreze orice mediu sau barieră, undele scalare dețin capacitatea unică de a trece prin materie cu ușurință (sub apă, în medii urbane dense, subteran, în buncăre), inclusiv Pământul în sine, asigurând comunicarea sigură, pe distanțe lungi, cu submarine sau cu trupe dislocate departe, pe teren inamic (Serei, 2023).

O altă aplicație a undelor scalare în domeniul militar este tehnologia stealth. Tehnologia stealth convențională absoarbe și redirecționează undele electromagnetice (ex. undele radar), minimizând reflexia și detectabilitatea unui obiect cu unele limitări, însă undele scalare pot crea totală invizibilitate prin îndoirea sau distorsionarea luminii în jurul unui obiect. Camuflajul optic ar permite ca vehicule, nave și avioane invizibile să fie imposibil de detectat de către sistemele radar și de supraveghere convenționale. Undele scalare, prin tehnici de criptare cuantică, oferă posibilitatea transmiterii instantanee, securizate, pe o suprafață vastă, a informațiilor sensibile, căci undele scalare nu sunt legate de constrângeri de timp și de spațiu. Undele scalare au capacitatea de a influența activitățile tectonice și structurile geologice. Posibilitatea controlului și a inducerii evenimentelor seismice prin manipularea undelor scalare ar putea reprezenta capabilități de descurajare sau contramăsuri de protecție împotriva acestor atacuri (lb.).

Acordurile internaționale și considerațiile etice sunt indispensabile în determinarea utilizării responsabile a tehnologiei undelor scalare.

GÂNDIREA
MILITARĂ
ROMÂNEASCĂ

Armele nonletale ce folosesc tehnologia undelor scalare pot incapacita inamicii, cu sau fără vătămări de lungă durată. Dacă un avantaj rezidă în posibilitatea selectării numărului atât al victimelor, cât și al daunelor colaterale, perturbarea funcțiilor neuronale, alături de invalidarea echipamentelor electronice, ridică o mare problemă.

Acestea, care în mod obișnuit rămân neobservate, suscită interesul în ceea ce privește utilizarea lor pentru tehnologia informației și energiei datorită atributelor lor speciale: transmisia undelor scalare cu viteza de 1,5 ori mai mare decât viteza luminii; transmiterea fără fir a energiei electrice; reacția receptorului la transmițător; ineficiența utilizării unei cuști Faraday pentru a proteja împotriva undelor scalare; energia liberă transcende spațiul și timpul (Meyl, 2001, p. 1).

Armele cu fascicul scalar au fost inventate de Nicola Tesla (1856/1857-1943) în 1904, multe națiuni dezvoltându-și în secret armele cu fascicul, după moartea cercetătorului. În prezent, armele scalare au devenit atât de puternice, încât, prin satelit, se pot produce distrugerii asemănătoare cu un uragan, cutremur de pământ, tsunami, sau înghețare instantanee – uciderea instantanee a oricărei ființe vii pe distanțe întinse. Armele scalare pot provoca și căldură intensă, pot induce controlul hipnotic al minții asupra unui număr mare de oameni sau să citească gândurile de la distanță (Zohuri, 2019, p. 19). Datorită naturii lor de unde de presiune și capacității de a transporta energie uriașă, undele scalare pot îndepărta fără a fi detectate orice din locul său în timp și în spațiu mai repede decât viteza luminii, prin încrucișarea a două sau mai multe fascicule între ele. În plus, orice țintă spre care e îndreptată arma scalară din satelit se află în pericol de anihilare, chiar dacă s-ar afla într-un buncăr, în partea opusă a pământului. Dacă oricare dintre țările majore deținătoare de arme scalare (Federația Rusă, Statele Unite, Republica Populară Chineză) ar încerca un atac cu o rachetă nucleară, aceasta ar putea fi distrusă cu tehnologia scalară înainte de a-și părăsi locul de origine (Ib.).

Undele scalare peste 60 Hz pot fi foarte dăunătoare. Un fascicul scalar trimis de la un transmițător la țintă, cuplat cu alt fascicul trimis de la un alt transmițător, ar putea permite fasciculelor scalare să explodeze racheta înainte de lansare, dar și pe drum, dacă se cunosc coordonatele. Scuturile emisferice Tesla sau globurile Tesla din plasmă luminoasă ce emană din fascicule scalare încrucișate pot învălui rachete sau avioane. Globul de plasmă Tesla cu impuls electromagnetic continuu (EMP) ar putea distruge partea electronică a țintei, în timp ce globurile Tesla mai fierbinți ar putea vaporiza racheta sau activa focul nuclear al unei rachete în mișcare, creând o explozie nucleară. Resturile zburătoare pot fi supuse atacului unor globuri Tesla mai mici.

Un scut Tesla poate fi folosit pentru a împiedica intrarea oricărui corp străin indesezirabil în spațiul aerian al statului (Ib.).

Deținerea tehnologiei undelor scalare reprezintă un avantaj care poate fi folosit în cazuri de maximă importanță pentru statul chinez, precum reunificarea cu Taiwan.

STUDIU DE CAZ AL RĂZBOIULUI COGNITIV PURTAT DE CHINA ÎMPOTRIVA TAIWANULUI

Războiul cognitiv s-a insinuat tot mai pregnant, prinzând elan odată cu dezvoltarea tehnologiilor informației și comunicațiilor. Războiul cognitiv purtat de Republica Populară Chineză împotriva Taiwanului s-a manifestat și prin ajutor pentru dezvoltare sau „South-South cooperation”. În cadrul rivalității dintre Beijing și Taipei, decolonizarea din Pacificul de Sud, debutând cu Samoa, în 1962, și finalizându-se cu Palau, în 1994, a oferit Chinei și Taiwanului ocazia de a solicita țărilor prietene recunoașterea diplomatică grație diplomației carnetului de securi (Grey, 2020).

Până în 2008, Taiwan întreținea relații diplomatice cu șase țări, în timp ce Republica Populară Chineză cu opt țări. Pierderea președinției în Taiwan, în 2016, de către Kuomintang, a condus la o sincopă în relația Taiwanului cu Insulele Kiribati și Solomon, rămânându-i doar patru aliați diplomați în regiune – Insulele Nauru, Tuvalu, Marshall și Palau. Republica Populară Chineză a oferit, între 2011 și 2019, 1,62 miliarde de dolari țărilor insulare din Pacific, surclasând Noua Zeelandă și fiind devansată doar de Australia. În cadrul Forumului de Dezvoltare Economică și Cooperare al țărilor insulare din Pacific, China a oferit pachete de ajutor, președintele Xi Jinping făcându-și remarcată prezența prin două vizite în ultimii ani (Ib.).

Republica Populară Chineză a discreditat modul în care conducerea de la Taipei a manageriat criza COVID-19 (Hung, Hung), reprezentând încă o fațetă a modului de ducere a războiului cognitiv. Mai multe departamente guvernamentale și agenții de partid, precum Departamentul de lucru al Frontului Unit, Biroul pentru afaceri din Taiwan al Consiliului de Stat, Armata de Eliberare a Poporului și Departamentul de propagandă, urmăresc promovarea unificării, colaborării între China și Taiwan și suprimarea opiniilor anti-independente.

GÂNDIREA
MILITARĂ
ROMÂNEASCĂ

Războiul cognitiv s-a insinuat tot mai pregnant, prinzând elan odată cu dezvoltarea tehnologiilor informației și comunicațiilor. Războiul cognitiv purtat de Republica Populară Chineză împotriva Taiwanului s-a manifestat și prin ajutor pentru dezvoltare sau „South-South cooperation”.

Globul de plasmă Tesla cu impuls electromagnetic continuu ar putea distruge partea electronică a țintei, în timp ce globurile Tesla mai fierbinți ar putea vaporiza racheta sau activa focul nuclear al unei rachete în mișcare, creând o explozie nucleară.

China își sporește influența prin beneficii economice în urma schimburilor bilaterale peste strâmtoarea Taiwan, oferind servicii gratuite de călătorie și recepție la sosire sau reduceri mari la călătoriile în China. Locurile pentru studenții taiwanezi la Universitatea Peking și la Universitatea Tsinghua, alături de finanțare și premii pentru savanți (Planul „O Mie de Talente” și Programul de bursieri „Changjiang”), transformă interesele taiwanezilor, aservindu-i influenței Chinei.

China a amenințat că va prelua Taiwanul cu forța în eventualitatea urmăririi independenței de către cel din urmă în Carta Albă a Chinei din 1993 – „*Problema Taiwanului și Unificarea Chinei*”. Testarea rachetelor chineze lângă Kaohsiung și Keelung, în perioada crizei strâmătorii Taiwan (1995-1996), a creat îngrijorări în Taiwan că s-ar putea transforma în război (Tzu-Chieh, Tzu-Wei, 2022). Definirea relației dintre Taiwan și China de către președintele Lee Teng-hui, în 1999, drept o relație „*de la stat la stat*”, a dus la intensificarea activităților chineze de către China. Avioanele militare au depășit linia mediană a strâmătorii Taiwan în 2020, în urma îmbunătățirii relațiilor Taiwan-SUA (Hung, Hung).

În 2017, în urma sondajelor Taiwan National Security Survey, doar 41,3% dintre taiwanezi erau de părere că China ar ataca Taiwanul în urma declarării independenței, procent ce a crescut, în 2020, la 61,8%, în urma intimidării din partea Armatei de Eliberare a Poporului ca răspuns la relațiile încălzite dintre SUA și China. Procentul de taiwanezi care ar sprijini independența dacă China ar ataca de îndată ce Taiwanul și-ar declara independența a crescut de la 26,3%, în 2017, la 37,8%, în 2020. Proporția taiwanezilor care ar sprijini independența dacă China nu ar ataca la declararea independenței a crescut de la 60,2%, în 2017, la 71,2%, în 2020, ceea ce denotă că intimidarea militară a Chinei ar putea avea efect invers. China a publicat o listă a susținătorilor independenței Taiwan-ului, dar și rapoarte despre liderii de opinie, provocând temerea acestora și divizând Taiwanul (Ib.).

China își sporește influența prin beneficii economice în urma schimburilor bilaterale peste strâmtoarea Taiwan, oferind servicii gratuite de călătorie și recepție la sosire sau reduceri mari la călătoriile în China. Locurile pentru studenții taiwanezi la Universitatea Peking și la Universitatea Tsinghua, alături de finanțare și premii pentru savanți (Planul „*O Mie de Talente*” și Programul de bursieri „*Changjiang*”), transformă interesele taiwanezilor, aservindu-i influenței Chinei. Deși diplomația culturală este soft-power (nu hard-power) și, de regulă, este practică de actori nestatali, Chinei face notă distinctă. Soliștilor taiwanezi contractați de China li se cere să susțină reunificarea în cadrul emisiunilor TV, iar mazuismul, religie practică de 70% din populația Taiwanului și originară din China, a realizat o nouă punte de legătură între cele două națiuni, prin pelerinajele la templele din Taiwan și la cele chinezești (Ib.).

Dacă propaganda pozitivă a Chinei nu a adus rezultatele scontate în sensul afectiv și epistemic, propaganda negativă este mai eficientă prin incitarea afectivă ce surclasează manipularea epistemică. Alegătorii neinformați sau neinteresați de politica internă și externă, de multe ori cei tineri sau de vârstă medie, sunt mai susceptibili la dezinformare și mai ușor de atacat epistemologic. Dimpotrivă, persoanele în etate, persoanele cu experiență și extremiștii, având antecedente înalte și inferențe active puternice, sunt mult mai greu de manipulat, dar sunt vulnerabili din punct de vedere emoțional, putând fi determinați, astfel, să își modifice conținutul cognitiv. Conservatorii politici se numără printre țintele preferate ale Chinei, deoarece sunt mai aplecați spre stimulii negativi și tind să transmită mai multe știri false (Ib.).

Operațiunile cognitive ale Chinei includ intimidare militară, influențare religioasă, influență până la dezinformare și „*ferme de conținut*” pe internet. Prin amenințările militare se pot manipula direct percepțiile taiwaneze despre unificare. Atenția și resursele cognitive pe care populația taiwaneză le alocă acțiunilor belicoase ale Chinei privează țara de căutarea unor soluții constructive la problemele societății.

CONCLUZII

China este interesată să își lărgască sfera de influență culturală asupra publicului-țintă taiwanez, dar și în Occident, și să livreze conținut informațional centrat pe individ. Caracterele tradiționale chinezești utilizate în Hong Kong înainte de represiune și în Taiwan reprezintă o nouă ancoră culturală pentru China, care nu a pregetat să lanseze operațiuni cognitive împotriva Taiwanului, prin postarea știrilor despre artă și prin site-urile de tehnologie din Hong Kong. Se încearcă să se atragă și studenții și tinerii din Taiwan ca parte a războiului cunoașterii. Inteligența artificială se află în prima linie a războiului cerebral prin tehnologia capabilă de a furniza informațiile potrivite fiecărui individ (Ib.).

Ca și contramăsuri, este vizată intervenția structurală, adică reglarea externă a mediului social cu care interacționează creierul și intervenția cognitivă sau îmbunătățirea internă a sistemului cognitiv împotriva dezinformării. Dacă guvernul taiwanez a construit un mecanism de răspuns rapid împotriva dezinformării, nu mai puțin

GÂNDIREA
MILITARĂ
ROMÂNEASCĂ

Inteligența artificială se află în prima linie a războiului cerebral prin tehnologia capabilă de a furniza informațiile potrivite fiecărui individ

Dacă guvernul taiwanez a construit un mecanism de răspuns rapid împotriva dezinformării, nu mai puțin importantă este modificarea structurii sociale cu ajutorul politicilor și legii pentru a o face mai puțin vulnerabilă la atacuri.

importantă este modificarea structurii sociale cu ajutorul politicilor și legii pentru a o face mai puțin vulnerabilă la atacuri. Dintre măsuri, enumerăm: menținerea concurenței loiale pentru furnizorii de conținut, îmbunătățirea transparenței, ridicarea barierelor pentru atacatori și colaboratorii locali, încurajarea democratizării în China.

BIBLIOGRAFIE:

1. Barbu, A.M.D. (2024). *The Cognitive Electronic Warfare in the Age of Artificial Intelligence*, vol. 2: Proceedings 2024 „Romania and the new Dynamics of International Security”, National Defence College, https://revista.unap.ro/index.php/XXI_NDC/article/view/2032/1982, pp. 20-21, <https://doi.org/10.53477/2784-2487-24-02>, accesat la 8 decembrie 2024.
2. Center for Joint Warfare Studies (2022). *Chinese Cognitive Domain Warfare*, https://cenjows.in/wp-content/uploads/2022/05/Chinese-Cognitive-Domain-Warfare-dt-05-Feb-2020.pdf?fbclid=IwY2xjawHmL6tleHRuA2FlbQlXMAABHb3JIWxWui-AJRgt2DjuNYcx875EuGrDik9HyyHnZRWqja-5mXqq5VQmhw_aem_Qld3APu40sTrtA8Wvlgggg, accesat la 14 decembrie 2024.
3. Gadzala Tirziu, A. (2024). *Inside China's cognitive warfare strategy*, GIS, https://www.gisreportsonline.com/r/china-cognitive-warfare/?fbclid=IwY2xjawHmL6VleHRuA2FlbQlXMAABHb3JIWxWui-AJRgt2DjuNYcx875EuGrDik9HyyHnZRWqja-5mXqq5VQmhw_aem_Qld3APu40sTrtA8Wvlgggg, accesat la 8 decembrie 2024.
4. Gertz, B. (2023). *China crafts weapons to alter brain function; report says tech meant to influence government leaders*. În *The Washington Times*, <https://www.washingtontimes.com/news/2023/jul/6/chinas-military-leading-world-brain-neurostrike-we/>, accesat la 15 decembrie 2024.
5. Grey, D. (2020). *Australia and New Zealand Face up to China in the South Pacific*, GIGA Focus Asia, nr. 3, ISSN: 1862-359X, https://www.giga--hamburg-de.translate.goog/en/publications/giga-focus/australia-and-new-zealand-face-up-to-china-in-the-south-pacific?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=ro&_x_tr_hl=ro&_x_tr_pto=sc, accesat la 15 decembrie 2024.
6. Humphrey, C. (2023). *The Ghostly Legacies of America's War in Vietnam. The United States tried to use Vietnamese beliefs to terrify enemy soldiers*, în *Foreign Policy*, <https://foreignpolicy.com/2023/09/16/vietnam-war-psyops-ghosts/>, accesat la 27 decembrie 2024.
7. Hung, T.C., Hung, T.W. (2022). *How China's Cognitive Warfare Works: A Frontline Perspective of Taiwan's Anti-Disinformation Wars*, în *Journal of Global Security Studies*, vol. 7, nr. 4, <https://doi.org/10.1093/jogss/ogac016>, accesat la 27 decembrie 2024.

8. Lange, L. (2024). *Algorithmic Cognitive Warfare: The Next Frontier in China's Quest for Global Influence*, SCSP, 21 noiembrie, https://scsp222.substack.com/p/algorithmic-cognitive-warfare-the?fbclid=IwY2xjawHmL7tleHRuA2FlbQlXMAABHb3JI1K5B0kvtMpEbl_WYgMIA_Fj4_3O7-NrCAKH2cR1HGDxIIH0hze4Mqg_aem_lk_9EOsOib7pyfCLuBMB0Q, accesat la 14 decembrie 2024.
9. Libicki, M.C. (1995). *What Is Information Warfare?* National Defense University Institute for National Strategic Studies. Washington DC, <https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA367662.pdf>, accesat la 27 decembrie 2024.
10. Marinescu, F. (2024). *Xi Jinping a desființat Forța de Sprijin Strategic, cu scopul declarat de a ajuta armata Chinei să lupte și să câștige în războiul modern*, 29 aprilie, g4media, <https://www.g4media.ro/xi-jinping-a-desfiintat-fora-de-sprijin-strategic-cu-scopul-declarat-de-a-ajuta-armata-chinei-sa-lupte-si-sa-castige-in-razboiul-modern.html>, accesat la 4 ianuarie 2025.
11. Meyl, K.C. (2001). *Scalar Waves: Theory and Experiments 1*, https://www.researchgate.net/publication/242200443_Scalar_Waves_Theory_and_Experiments_1, accesat la 4 ianuarie 2025.
12. Navlakha, M. (2024). *Which countries have banned TikTok?*, Mashable, 25 aprilie, <https://mashable.com/article/tiktok-ban-countries>, accesat la 4 ianuarie 2025.
13. Serei, I. (2023). *Applications of Scalar Waves in Defense and Security Technologies*, Fluid Mech Open Acc 10 (2023): 311, https://www.hilarispublisher.com/open-access/applications-of-scalar-waves-in-defense-and-security-technologies.pdf?fbclid=IwY2xjawHk_H1leHRuA2FlbQlXMAABHXRnJn4wtelByq6NvfNeDRGWXQZ5XqbwXXUOW3Y6SlAnCjWENGX5x7ysw_aem_ulUk2xVf3bFz0zML0k_-A, accesat la 14 decembrie 2024.
14. Zohuri, B. (2019). *Scalar Wave Energy as Weapon in book: Directed-Energy Beam Weapons*, iunie, DOI: 10.1007/978-3-030-20794-6_6, https://www.researchgate.net/publication/334074508_Scalar_Wave_Energy_as_Weapon, accesat la 8 decembrie 2024.